

Äldrenämnden

Tid: Torsdagen den 25 mars 2021 kl. 08:30-12:06

Plats: Esplanaden, Länken, Stadshuset och digitalt

Beslutande: Carin Nilsson (S)
Veronica Kerr (KD)
Åsa Bäckström (V)
Kuno Morén (S)
Bo Johansson (S) tjug.ers. för Paulina Granberg (S)
Bassam Achour (S)
Lotta Holmberg (M)
Rebecca Sellstedt (V)
Åke Gustafsson (C)
Marianne Normark (L)
Lennart Frostesjö (MP)

Övriga deltagare: Se sidan två

Utses att justera: Veronica Kerr (KD), tisdagen den 30/3 kl. 09:00

Sekreterare: §§ 27-41
Ann Siklund

Ordförande:
Carin Nilsson (S)

Justerare:
Veronica Kerr (KD)

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Äldrenämnden
Sammanträdesdatum: 2021-03-25
Anslaget har satts upp: 2021-03-31
Anslaget tas ner: 2021-04-23
Förvaringsplats: Skolgatan 31 A, Stadshuset, Norra flygeln våning 4

Underskrift:
Ann Siklund

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Ronny Kassman (S)
Jerker Jansson (V)
Stina Fahlgren (C)
Jasmine Johansson (MP)
Kerstin Pehrsson (KD)
Bernth Olofsson (V) §§ 33-41

Tjänstemän

Nils Enwald, kanslichef
Ann Siklund, handläggare/vik. nämndsekreterare
Catarina Persson, enhetschef §§ 28-29
Björn Hammar, verksamhetschef §§ 28-30
Susanna Stenlund, verksamhetschef §§ 30-32
Ida Bergström, ärendehandledare § 31
Camilla Söderlund, kommunikatör §§ 32-41
Madelaine Salomonsson, ekonomichef §§ 32-34
Peter Basun, utredare § 35
Anna Karlander, chef §§ 35-36
Kerstin Bergsten, personuppgiftskoordinator § 36-37
Emil Forsberg, digitaliseringschef § 38

§ 27

Godkännande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden godkänner förslaget till dagordning med tillägg av ett extraärende § 38 "Ansökan om medel ur utvecklingsanslag för digitalisering och digitaliseringsreserv" samt en övrig fråga av Marianne Normark (L).

§ 28

Diarienum: ÄN-2020/00196

Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg i tillsynsärende 3.4.1-60597/2020-2

Beslut

Äldrenämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 2021-01-26.

Ärendebeskrivning

Inspektionen för vård och omsorg har begärt äldrenämndens yttrande angående en anmälan med klagomål gällande hälso- och sjukvården och socialtjänsten av en enskild på Hemgårdens vård- och omsorgsboende.

Beslutsunderlag

Yttrande 2021-01-26.

Underrättelse och begäran om handlingar från IVO.

Beredningsansvariga

Maja Näsström, enhetschef Hemgårdens vård- och omsorgsboende

Katrin Näslund, enhetschef HSL för sjuksköterskor

Catharina Persson, enhetschef med samordnande funktion

Beslutet ska skickas till

Inspektionen för vård och omsorg

§ 29

Diarienum: ÄN-2020/00198

Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg i tillsynsärende 3.4.1-60194/2020-3**Beslut**

Äldrenämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 2021-02-17.

Ärendebeskrivning

Inspektionen för vård och omsorg har begärt äldrenämndens yttrande angående en anmälan med klagomål gällande hälso- och sjukvården och socialtjänsten av en enskild på Eriksdals vård- och omsorgsboende.

Beslutsunderlag

Yttrande 2021-02-17.

Underrättelse och begäran om handlingar från IVO.

Beredningsansvariga

Sandra Hägglund, enhetschef Eriksdals vård- och omsorgsboende

Sofie Hansson, enhetschef HSL för sjukgymnaster/ fysioterapeuter och arbetsterapeuter samt dietister.

Catharina Persson, enhetschef med samordnande funktion

Beslutet ska skickas till

Inspektionen för vård och omsorg

§ 30

Diarienum: ÄN-2021/00050

Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg i tillsynsärende 3.4.1-00774/2021-3

Beslut

Äldrenämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 2021-02-25.

Ärendebeskrivning

Inspektionen för vård och omsorg har begärt äldrenämndens yttrande angående en anmälan med klagomål gällande hälso- och sjukvården och socialtjänsten av en enskild på Hemgårdens vård- och omsorgsboende.

Beslutsunderlag

Yttrande 2021-02-25.

Underrättelse och begäran om handlingar från IVO.

Beredningsansvariga

Björn Hammar, verksamhetschef Hälso- och sjukvård Äldre

Katrin Näslund, enhetschef HSL Team Väst

Catharina Persson, enhetschef med samordnande funktion

Beslutet ska skickas till

Inspektionen för vård och omsorg

§ 31

Redovisning av domar

Beslut

Äldrenämnden godkänner redovisningen.

Ärendebeskrivning

Ida Bergström, ärendehandledare, och Susanna Stenlund, verksamhetschef
Utredning äldre, redovisar meddelade domar för äldrenämnden.

§ 32

Diarienumr.: ÄN-2020/00023

Statistikrapport ej verkställda beslut SoL 2020-12-31**Beslut**

Äldrenämnden godkänner statistikrapporten över ej verkställda beslut enligt SoL.

Äldrenämnden överlämnar statistikrapporten till kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Ärendebeskrivning

Från och med 2006-07-01 gäller, enligt 16 kap 6h § Socialtjänstlagen (SoL), följande beträffande ej verkställda gynnande beslut:

”Socialnämnden skall till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Nämnden skall till fullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Rapportering enligt denna paragraf skall ske en gång per kvartal.”

I rapporten anges även skälen till att besluten inte verkställts. De skäl som kan anges till Inspektionen för vård och omsorg är resursbrist, att den enskilde har tackat nej till erbjudande eller något annat skäl. Resursbrist innebär att det antingen saknas exempelvis lämplig bostad eller att lämplig personal/uppdragstagare saknas.

Beslutsunderlag

Statistikrapport SoL 2020-12-31

Beredningsansvariga

Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen

§ 33

Diarienumr.: ÄN-2021/00003

Ekonomirapport t.o.m. februari 2021**Beslut**

Äldrenämnden godkänner ekonomirapporten t.o.m. februari 2021.

Ärendebeskrivning**Sammanfattning**

Äldrenämndens resultat för perioden (+2,2 mnkr) förklaras av gemensamma kostnader (+7,4 mnkr), hemtjänst (+5,2 mnkr), betalningsansvar (+0,6 mnkr), öppen verksamhet ej bistånd (+0,2 mnkr), hälso- och sjukvård (-3,3 mnkr) samt vård- och omsorgsboende inklusive korttidsboende (-7,9 mnkr).

Äldrenämndens nettokostnader (188,7 mnkr) har ökat med 4,7 % (8,5 mnkr) i jämförelse med 2020. För att ha en budget i balans kunde nettokostnaderna öka med 5,9 % (10,7 mnkr) vilket innebär för nämnden en positiv budgetavvikelse på +2,2 mnkr.

Till och med februari var det ca 18,4 mnkr bokfört som merkostnader till följd av pandemin (exklusive sjuklöner). Av detta var 4,3 mnkr på grund av inköp av skyddsutrustning och 14,1 mnkr på grund av ökade personalkostnader. Ökade personalkostnader handlar som tidigare om överanställningar för att säkra bemanningen. Kostnaderna för sjuklöner har ökat med ca 0,8 mnkr i jämförelse mellan 2020 och 2021. Om ökningen endast beror på pandemin går däremot inte att säkerställa.

Nämnden har erhållit statsbidrag för sjuklönekostnader under januari-februari med 2,3 mnkr. Däremot är det i nuläget inte utlyst om det under året kommer att vara möjligt att söka statlig ersättning för övriga merkostnader kopplat till pandemin. Det innebär att till och med februari påverkas nämndens ekonomi negativt med ca 12,0 mnkr.

Gemensamma kostnader

Överskottet på gemensamma kostnader (+7,4 mnkr) beror i huvudsak på att intäkten för äldreomsorgssatsningen är bokförd under gemensamma kostnader till och med februari med 6,9 mnkr. Från och med mars kommer intäkten att bokas om till respektive verksamhet utifrån den beslutade planeringen.

Hemtjänst

Resultatet för hemtjänsten (+5,2 mnkr) beror på att antalet beviljade timmar varit 83 % under årets första månader. Vid jämförelse med samma period 2020 har antalet timmar minskat med ungefär 12,7 %. Vid ett genomsnittligt timpris så motsvarar det en kostnadsminskning mellan åren med ungefär 6,3 mnkr.

Om minskningen endast beror på pandemin går inte att säkerställa men det finns troligen en koppling då personer varit orolig för smittspridning och därför valt att avsäga sig, minska eller inte söka om stöd och hjälp i hemmet. Minskningen kan också bero på den under 2020 genomförda avgiftshöjningen.

Vård- och omsorgsboende samt korttidsboende

Vård- och omsorgsboende inklusive korttidsboende har ett underskott på -7,9 mnkr efter februari. Underskottet beror i huvudsak på merkostnader på grund av pandemin (7,8 mnkr). Dessa merkostnader beror på överanställningar för att säkra bemanningen och driftskostnader i form av skyddsutrustning.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvård i hemmet har ett underskott på -0,7 mnkr efter februari. Större delen av underskottet beror på högre personalkostnader och tjänsteköp av bemanningsföretag på grund av pandemin. Till och med februari fanns det 130 medicingivare i verksamheten och kostnaderna beräknas ha kunnat minskas med ungefär 1,2 mnkr på grund av det.

Hälso- och sjukvård i särskilt boende har ett underskott på -2,6 mnkr vilket i huvudsak beror på högre personalkostnader än budget. Detta med anledning av pandemin och behovet av att säkra bemanningen.

Betalningsansvar

Antalet dygn med betalningsansvar var sex i februari och antalet dygn för hela perioden var tio. I budget finns 80 dygn vilket innebär att resultatet blir +0,6 mnkr. Mellan 2020 och 2021 har antalet dygn minskat ytterligare något och under samma period 2020 var det 22,5 dygn.

Öppen verksamhet ej bistånd

Verksamheten har ett överskott på +0,2 mnkr till och med februari. Det beror på att träffpunkterna varit stängda med anledning av pandemin samt färre ansökningar om avlösarservice och anhörigvård.

Årsprognos

Årsprognosen för 2021 är svår att beräkna utifrån att alla verksamheter fortsättningsvis påverkas på ett eller annat sätt utav den pågående pandemin. I nuläget finns heller ingen information om vilken eventuell statlig ersättning som kommer att utgå till kommunerna för merkostnaderna. Årsprognosen är beräknad till 0,0 mnkr. Prognosen baseras på fortsatt lågt antal dygn med betalningsansvar, minskat inflöde till verksamheterna, att verksamheter är tillfälligt nedstängda, sjuklönebidrag samt på merkostnader på grund av Covid-19.

Beslutsunderlag

Ekonomirapport februari 2021

Beredningsansvariga

Madelaine Salomonsson, Ekonomichef

§ 34

Diarienumr.: ÄN-2021/00067

Inriktningsramar för investeringar 2022-2025**Beslut**

Äldrenämnden fastställer förslag till investeringsplan 2022–2025 inom den investeringsram som kommunstyrelsen beslutat enligt bilaga 1.

Äldrenämnden fastställer att utöver föreslagna investeringar inom investeringsram föreslå ytterligare tre objekt enligt bilaga 1.

Äldrenämnden fastställer förslag till tillkommande externa förhyrningar för åren 2022–2025 enligt bilaga 1.

Äldrenämnden fastställer skriftlig motivering till ovanstående förslag enligt bilaga 2.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen fattade 2020-12-08 beslut om investeringsramar för investeringar totalt och per nämnd/delområde i nämnd.

Utifrån beslutade investeringsramar ska respektive nämnd i samråd med teknik och fastighet lämna förslag till investeringsplan samt eventuella tillkommande externa förhyrningar för åren 2022–2025. Nämnden ska samtidigt göra en bedömning om genomförbarhet med hänsyn tagen till förskjutningar i investeringar 2020 och 2021.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Förslag till investeringsplan samt externa förhyrningar 2022–2025.

Bilaga 2. Motivering till nya och förändrade investeringar och externförhyrning.

Beredningsansvariga

Madelaine Salomonsson, Ekonomichef

Umeå kommun
Äldrenämnden

Sammanträdesprotokoll
2021-03-25

Beslutet ska skickas till

KS diarium

Henrik Olofsson

§ 35

Diarienum: ÄN-2021/00030

Nationella brukarundersökningar och kommunens kvalitet i korthet**Beslut**

Äldrenämnden godkänner informationen.

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsen genomför årligen en nationell brukarundersökning inom äldreomsorgen, hemtjänst samt särskilt boende. Umeå kommun är även med i Kommunens Kvalitet i Korthet, där ett område hanterar kvalitet inom äldreomsorgen.

I rapporten redovisas resultaten från undersökningarna över tid samt i jämförelse med större stad samt med övriga kommuner. Verksamheterna hanterar resultaten för att identifiera förbättringsområden för året.

Beslutsunderlag

Nationella brukarundersökningar och Kommunens Kvalitet i Korthet - 2020

Beredningsansvariga

Peter Basun, utredare

Ulla Andersson, planeringssekreterare

Beslutet ska skickas till

Enheten för stöd och utveckling

§ 36

Diarienum: ÄN-2021/00068

Uppföljningsplan externa utförare 2021**Beslut**

Äldrenämnden godkänner plan för uppföljning av externa utförare för 2021.

Äldrenämnden beslutar att Upphandlingsbyrån ska bjudas in till nämnden för att lämna en rapport kring hur de genomfört uppföljningen av externa utförare.

Ärendebeskrivning

Grunden för uppföljning av utförare inom valfrihetssystemet (Lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV)) och Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)-upphandlad verksamhet utgår från kravställan som regleras i de avtal som träffats med varje utförare. Ansvar för avtalsuppföljning ligger på Upphandlingsbyrån.

Uppföljningsplanen beskriver ansvarsfördelningen och aktivitetsplanen för den årliga uppföljningen med fokus på de aktiviteter som förvaltningen genomför för att säkra kvalitet.

Uppföljningsplanen revideras årligen.

Nämndens beslutsordning**Yrkanden**

Åsa Bäckström (V) yrkar:

- att ett frågebatteri, som har fokus på omsorgskvalitet, adderas till uppföljning av hemtjänst.
- att i avtalsuppföljningsprocessen för externa utförare eftersträva att inkludera synpunkter och perspektiv från berörda fackliga organisationer.

Carin Nilsson (S) yrkar att Upphandlingsbyrån ska bjudas in till nämnden för att lämna en rapport kring hur de genomfört uppföljningen av externa utförare.

Propositionsordning

Ordföranden nekar Bäckström (V) att hennes yrkanden ställs under proposition, dvs. behandlas på dagens möte. Ordförandes motivering är att Vänsterpartiets yrkanden inte ryms inom nämndens beslutskompetens, utan det är Upphandlingsbyråns ansvar att göra avtalsuppföljning.

Ordförande finner att nämnden bifaller Nilssons (S) yrkande.

Nämnden har därmed beslutat att godkänna plan för uppföljning av externa utförare för 2021 och att Upphandlingsbyrån ska bjudas in till nämnden för att lämna en rapport kring hur de genomfört uppföljningen av externa utförare.

Protokollsanteckning

Åsa Bäckström (V) och Rebecca Sellstedt (V) lämnar en protokollsanteckning: "Vänsterpartiet reserverar oss mot att beslut fattas i ärendet Uppföljningsplan av externa utförare, utan att Vänsterpartiets yrkanden behandlades. Vänsterpartiet yrkade följande tilläggsyrkande:

- Att ett frågebatteri, som har fokus på omsorgskvalitet, adderas till uppföljning av hemtjänst. Förslag på frågor finns medskickat i medföljande Mejl.
- Att i avtalsuppföljningsprocessen för externa utförare eftersträva att inkludera synpunkter och perspektiv från berörda fackliga organisationer.

Vänsterpartiet blev av äldrenämndens ordförande nekade att lägga yrkanden, i strid mot Kommunallagen. Detta förfarande är lagvidrigt och strider mot viktiga demokratiska principer."

Beslutsunderlag

Plan för uppföljning av externa utförare av vård- och omsorgstjänster 2021

Beredningsansvariga

Anna Karlander, chef för enheten för stöd och utveckling

Beslutet ska skickas till

Anna Karlander, chef för enheten för stöd och utveckling

§ 37

Diarienum: ÄN-2021/00077

Information om GDPR och pågående arbete

Beslut

Äldrenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Kerstin Bergsten, Personuppgiftskoordinator för Äldreomsorgsförvaltningen samt Stöd och omsorgsförvaltningen, informerar om nämndens pågående arbete med GDPR.

Beredningsansvariga

Kerstin Bergsten, Personuppgiftskoordinator

§ 38

Diarienum: ÄN-2021/00082

Ansökan om medel ur utvecklingsanslag för digitalisering och digitaliseringsreserv**Beslut**

Äldrenämnden beslutar att godkänna ansökan om medel gällande utvecklingsanslag och Digitaliseringsreserv enligt tjänsteskrivelsen för fortsatt kommungemensam beredning.

Ärendebeskrivning

Socialtjänsten inom Umeå kommun har i uppdrag att tillgodose att invånarna har tillgång till ett gott stöd avseende sitt behov av vård och omsorg. För att utföra och underlätta det dagliga arbetet med verksamhetsprocesserna används systemstöd. Systemstöden innefattar hela kedjan från invånarens ansökan, myndighetsutövning, verkställande av beslut, dokumentation av insatser och åtgärder, planering av insatser och genomförande till uppföljning. Systemstöden har en stor andel användare, interna och externa, inom flera olika yrkesroller och utgör för många av dessa det primära systemstödet i det vardagliga arbetet.

Umeå kommuns verksamheter inom Stöd och Omsorg och Äldreomsorg, har stora behov som kan mötas av nya verksamhetssystem i form av processtöd och planeringsverktyg. Ett modernt processtöd är en grundförutsättning för verksamhetens möjlighet att digitalisera och kan ge goda effekter på både ekonomi och arbetsmiljö. Ett planeringsverktyg möjliggör kvalitetssäkring och kan medföra förbättrad arbetsmiljö och effektiviseringar med hjälp av en exempelvis mobilitet och automatiserad planering.

En förstudie har genomförts och presenterar rekommendationer bland annat vad gäller upphandling av systemstöd och en rad andra lösningsförslag och nödvändiga åtgärder för ett framgångsrikt framtida systemnyttjande. Arbetet med anskaffning av nytt processtöd och planeringsverktyg är Umeå kommuns högst prioriterade IT-relaterade projekt.

Ett upphandlingsprojekt är nyligen påbörjat med fokus på såväl anskaffning via upphandling som förberedelse och planering av olika förutsättningar för ett införande. Arbetet är resurskrävande och nuvarande resurser inom projektet är begränsade. Med utökade resurser förbättras möjligheterna att säkerställa god kvalitet i arbetet samt optimera förutsättningarna för att uppnå projektets effektmål.

Beslutsunderlag

Ansökningsblankett utvecklingsanslag digitalisering och digitaliseringsreserv

Processtöd nyttoanalys IT-upphandlingsmodellen

Planeringsverktyg nyttoanalys IT-upphandlingsmodellen

Beredningsansvariga

Emil Forsberg, digitaliseringschef

Beslutet ska skickas till

Emil Forsberg, digitaliseringschef

Kommunstyrelsen

§ 39

Diarienum: ÄN-2021/00015

Äldreomsorgsdirektören informerar**Beslut**

Äldrenämnden har tagit del av informationen.

Äldrenämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag att utifrån fortsatt hög smittspridning och vaccinationstak fortsatt hålla dagverksamhet för äldre stängd fram till 26 juli. Samråd har skett med Vårdhygien/Smittskydd.

Ärendebeskrivning

Nils Enwald, kanslichef, redogör för antal personal och brukare som för närvarande är smittade på vård- och omsorgsboenden samt inom hemtjänst och hälso- och sjukvård.

Nämnden uppdateras kring hur det går med sommarrekryteringen 2021. Hittills har nästan 700 ansökningar kommit in. Av dessa är 200 anställda eller anvisade till chef, 64 personer är under referenstagning och 53 personer är kallade till intervju. Det är även i år en högre andel sökande än tidigare till följd av pandemin.

Angående öppnande av dagverksamhet och träffpunkter för äldre så samråder förvaltningen med Vårdhygien om när det är lämpligt i förhållande till smittspridningen. Nytt preliminärt datum för öppnande av dagverksamheten är den 26 juli. Gällande träffpunkterna är det inte satt något preliminärt datum för öppnande.

§ 40

Diarienumr.: ÄN-2021/00010

**Anmälan av delegerade beslut/anmälningssärenden
mars****Beslut**

Äldrenämnden godkänner redovisning av delegationsbeslut och anmälningssärenden för mars.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen redovisar ärenden beslutade med stöd av nämndens delegationsordning, samt redovisar anmälningssärenden för nämnden.

Beslutsunderlag**Delegationsbeslut**

Äldreomsorgsdirektörens vidaredelegation 2021-03-08, dnr: ÄN-2021/00004-1

Anmälningssärenden

Beslut från kommunstyrelsen § 17 om principer för tydliggörande av uppdrag, ansvar och hantering av kostnader och intäkter som berör flera nämnder, dnr: ÄN-2021/00001-1

Beslut från kommunstyrelsen § 19 om Utvecklingsanslag social hållbarhet, dnr: ÄN-2021/00065-1

Beslut avslut från Arbetsmiljöverket 2020/026939, dnr: ÄN-2020/00110-7

Samarbetsavtal med Umeåkretsen av Svenska Röda Korset avseende stöd vid vaccinationer av socialtjänstens brukare, patienter, anhöriga och personal, dnr: ÄN-2021/00072-1

Beredningsansvariga

Ann Siklund, handläggare/nämndsekreterare

§ 41

Diariernr: ÄN-2021/00011

Övriga frågor

Marianne Normark (L) ställer en övrig fråga om hur kommunens del i marknadsföringen av undersköterskeutbildningen ser ut med anledning av att det varit få sökanden till höstens vård- och omsorgsprogram på Dragonskolan. Ordföranden föreslår att förvaltningens personalchef bjuds in till nämnden för en återrapport kring arbetet med marknadsföring av vård- och omsorgsutbildningar. Nämnden önskar att det vid samma tillfälle ges en redovisning av de utbildningar som erbjuds kommunanställda samt vilken kunskapsnivå som de ska ha uppnått efter genomförd utbildning.